

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

22 februarie

2013

Anul XII
nr. 7 (458)

Săptămînal juridic 8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Fundația Konrad Adenauer
oferă suport pentru proiectarea
unui sistem electronic de
informare destinat executorilor
judecătorești**

pag. 3

**„Realizări și
oportunități de
cooperare între ONU și
Republica Moldova”**

pag. 5

**Informarea
consumatorilor**

pag. 6

Oficiali europeni salută progresele obținute de Republica Moldova

Prim-ministrul Vlad Filat și miniștrii de Externe ai Poloniei, Radosław Sikorski, Regatului Suediei, Carl Bildt, și Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, William Hague, au susținut o conferință de presă, potrivit Biroului de comunicare și relații cu presa al Executivului.

În debutul conferinței, prim-ministrul Vlad Filat a mulțumit miniștrilor de Externe pentru vizita lor în Republica Moldova și pentru suportul acordat, declarînd că este o onoare să îi avem în calitate de oaspeți în țara noastră.

„Am discutat despre evoluția negocierilor în vederea semnării Acordului de Asociere, despre procesele interne din Republica Moldova, obiectivele pe care le avem. Important este că statul nostru, prin acțiunile sale, a menținut ritmul necesar și a implementat angajamentele asumate în fața partenerilor externi. Moldova va continua în acest ritm”, a declarat Vlad Filat.

Premierul a ținut să precizeze

că este important ca reformele lansate să fie duse la bun sfîrșit, ceea ce ar însemna, economie funcțională, justiție în baza legii, combaterea corupției, libertatea presei.

„Noi sprijinim programul de reforme inițiat de Guvernul Republicii Moldova. Este un program ambițios. Important este ca toate domeniile să lucreze în conformitate cu

stradale. Sincer, credeam că vă îndreptați spre un viitor de stat ratat. Acum, Republica Moldova se mișcă cu pași siguri spre aderarea la Uniunea Europeană. Acum negociem un acord ambițios. Republica Moldova a realizat cele mai rapide progrese în comparație cu toate celelalte state incluse în Parteneriatul Estic. Ne apropiem de final. Eu sînt încrezător că la Summit-ul de la Vilnius vom pune ștampila de aprobare pentru această apropiere de UE”, a afirmat Radosław Sikorski.

La rîndul său, ministrul de Externe al Regatului Suediei, Carl Bildt, a spus că Uniunea Europeană sprijină ferm Republica Moldova.

„Vreau să vă felicit cu ocazia realizării acestor progrese. Sperăm că veți menține această orientare strategică a politicilor dumneavoastră ca să cimentați același succes. Pot să vă promit că noi o să facem tot posibilul să urgentăm ratificarea acestui acord. Este un semnal bun”, a declarat Carl Bildt.

Ministrul de Externe al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, William Hague, a anunțat că pentru prima dată, un ministru de Externe al țării sale efectuează o vizită în Republica Moldova, menționînd că acesta este un semnal de sprijin în procesul de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

norma legală”, a specificat William Hague.

Ministrul de Externe al Poloniei, Radosław Sikorski, a reiterat sprijinul Uniunii Europene în ceea ce privește semnarea Acordului de Asociere.

„Prima dată cînd am vizitat Republica Moldova, vă aflați în perioada după turbulențele

UE vrea să accelereze elaborarea Acordului de Asociere cu Republica Moldova

Miniștrii de Externe ai țărilor UE, în cadrul unei reuniuni de la Bruxelles, care a avut loc, recent, au solicitat accelerarea elaborării Acordurilor de Asociere cu Republica Moldova, Georgia și Armenia.

„Consiliul European a solicitat atingerea progreselor în ceea ce privește semnarea acordurilor, inclusiv ce ține de crearea unei zone profunde și cuprinzătoare de liber schimb cu Republica Moldova, Georgia și Armenia, cu scopul de a finaliza lucrările pînă la Summit-ul Parteneriatului Estic, care va avea loc la Vilnius (în perioada 28-29 noiembrie 2013)”,

se spune în concluziile Consiliului Uniunii Europene privind Parteneriatul Estic.

Potrivit documentului, „Consiliul salută progresele înregistrate de Republica Moldova în implementarea Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize și lansarea celei de-a doua faze de evaluare a Planului de Acțiuni”.

Totodată, „Consiliul așteaptă cu interes încheierea cît mai rapidă a Acordurilor amendate de facilitare a regimului vizelor cu Ucraina și Republica Moldova”, se mai conține în actul vizat.

Premierul a avut o întrevedere cu ambasadorii UE și cu cel al Turciei

Prim-ministrul Vlad Filat a avut o întrevedere cu ambasadorii țărilor Uniunii Europene acreditate la Chișinău, precum și cu cel al Turciei, potrivit Biroului de comunicare și relații cu presa de la Guvern.

La eveniment au mai fost prezenți Dirk Lorenz, ofițer politic în cadrul Delegației Uniunii Europene din Republica Moldova, și vicepremierul Iurie Leancă, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

În debut, Vlad Filat a spus că și-a dorit această întrevedere pentru a face un schimb de opinii cu corpul diplomatic pe marginea situației politice din Republica Moldova, dar și vizavi de mersul reformelor și procesul de integrare europeană.

În cadrul discuțiilor, premierul a menționat că Guvernul Republicii Moldova va continua să depună toate eforturile pentru a-și îndeplini angajamentele asumate și și-a exprimat încrederea că reformele lansate vor fi implementate. În aceeași ordine de idei, Vlad Filat a mulțumit ambasadorilor și statelor, pe care aceștia le reprezintă, pentru susținerea acordată Republicii Moldova.

Prim-ministrul a subliniat că anul curent este foarte important pentru viitorul țării noastre. În context, șeful Executivului a vorbit despre importanța menținerii unui dialog eficient între Guvern și reprezentanții diplomației UE acreditate la Chișinău.

În același context, prim-ministrul a menționat că vizita celor trei miniștri de Externe ai Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, William Hague, Poloniei, Radosław Sikorski, și Regatului Suediei, Carl Bildt, este o onoare pentru Republica Moldova.

„Sper că această vizită va reprezenta un stimulent atît pentru accelerarea relațiilor pe dimensiunea bilaterală, cît și a celei de integrare europeană”, a spus prim-ministrul.

Reprezentanții corpului diplomatic au menționat că apreciază angajamentul Guvernului Republicii Moldova de a continua calea de integrare europeană și au dat asigurări privind susținerea în continuare a acestei priorități.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Drept de ședere permanentă în Republica Moldova, doar pentru vorbitori de limba română**

Pentru obținerea dreptului de ședere permanentă în R. Moldova, străinii vor susține examen la limba română, iar cei care își doresc obținerea cetățeniei Moldovei vor mai susține un examen pentru certificarea cunoașterii Constituției țării noastre.

Potrivit Serviciului de presă al Ministerului Educației, nivelul de cunoaștere a limbii de stat va fi verificat de o comisie specială. Dosarul de participare la evaluare va conține următoarele acte: copia actului național de identitate, copia permisului de ședere în R. Moldova, certificatul de absolvire a cursurilor de studiere a limbii române, eliberat de o instituție al cărei program a fost avizat de Ministerul Educației.

Potrivit viceministrului Educației, Loretta Handrabura, „cei care vor susține acest examen, trebuie să demonstreze abilități de cunoaștere a limbii române, prin înțelegerea suficientă a limbii uzuale, a informațiilor cu caracter oficial, să poată citi și înțelege orice text cu caracter social”.

Străinii, care își doresc obținerea cetățeniei R. Moldova, vor susține un examen pentru certificarea cunoașterii Constituției R. Moldova și un examen privind nivelul de cunoaștere a limbii de stat. Examenul la limba de stat va fi susținut în baza unui test-grilă elaborat de ME și va conține trei probe: proba de citire, o proba orală și una scrisă.

Crucile neautorizate din Chișinău ar putea să dispară

La începutul anului, Ministerul Culturii a expediat un demers la Primărie prin care solicita demontarea crucilor neautorizate din Chișinău.

Problema crucilor de pe marginea drumurilor a revenit în vizorul autorităților municipale. Arhitectul-șef interimar, Radu Blaj, a declarat că actualmente are loc înregistrarea monumentelor de for public, iar crucile amplasate neautorizate vor trebui să fie strămutate sau demontate.

Primarul Dorin Chirtoacă a sugerat, însă, ca Direcția Arhitectură să nu se grăbească. „Direcția Arhitectură și Serviciul funerar trebuie să verifice problema, dar trebuie de discutat și cu rudele, de implicat și Biserica în sensul acesta și mai apoi vom decide cum să procedăm. Nu sînt crucile problema numărul unu a orașului”, a declarat primarul la ședința operativă a Primăriei.

Ministrul de Externe al Poloniei: „Republica Moldova nu va semna Acordul de Asociere cu UE înaintea Ucrainei”

Republica Moldova nu va semna Acordul de Asociere cu UE înaintea Ucrainei. Declarația aparține ministrului de Externe al Poloniei, Radosław Sikorski și a fost făcută în cadrul unui interviu oferit pentru un post de radio polonez.

„Acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic, deoarece textul Acordului cu Ucraina a fost deja convenit. Unele traduceri sînt gata sau aproape gata. Deci, potrivit criteriilor tehnice, în curînd vom fi pregătiți să semnăm acordul cu Ucraina. Cît privește alte țări ale Parteneriatului Estic, trebuie să fie finalizate negocierile și după aceea să fie parafat acordul”, a declarat Sikorski.

Află cînd va începe Postul Paștelui la ortodocși în 2013

Creștinii ortodocși vor sărbători Paștele, în 2013, pe 5 mai. Învierea Domnului este consemnată în aceeași zi pe stil nou și pe stil vechi.

La 10 martie 2013, în Duminică Înfricoșatei Judecăți, se lasă sec de carne, astfel că din 11 martie creștinii ortodocși care postesc vor exclude carnea din alimentație.

În duminică din 17 martie, Duminică Izgonirii lui Adam din Rai, la finele Săptămîinii Albe, este Lăsatul secului de brînză – din alimentația celor care postesc vor fi excluse și lactatele.

La 24 martie este prima Duminică din Postul Mare, Duminică Ortodoxiei.

Postul dinaintea Învierii Domnului este cel mai lung și mai aspru dintre cele patru posturi de peste an ale Bisericii Ortodoxe și din acest motiv este numit „Postul Mare”.

Pe parcursul acestui post sînt doar două dezlegări la pește – de Buna Vestire și de Florii.

Pascală, data Sfîntelor Paști în Biserica Ortodoxă în anii 2008-2025:

2013 – 5 mai	2020 – 19 aprilie
2014 – 20 aprilie	2021 – 2 mai
2015 – 12 aprilie	2022 – 24 aprilie
2016 – 1 mai	2023 – 16 aprilie
2017 – 16 aprilie	2024 – 5 mai
2018 – 8 aprilie	2025 – 20 aprilie
2019 – 28 aprilie	

Ministerul Economiei a prezentat recomandări pentru îmbunătățirea politicii bugetar-fiscale

Ministerul Economiei a prezentat recomandări grupului de lucru pentru elaborarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu 2014-2016 (CBTM).

Surse de la ministerul în cauză au relatat că instituția consideră oportună reorientarea investițiilor de la consum și proprietate imobilă spre investiții care să genereze creșterea capitalului industrial și uman. De exemplu, ministerul a propus crearea unui regim special de administrare fiscal-vamală favorabil pentru proiectele investiționale, în cadrul cărora se realizează importuri utilizate la producerea mărfurilor destinate ulterior exportului. De asemenea, au fost propuse un șir de facilități și scutiri de TVA și taxe vamale la importul mijloacelor fixe introduse în capitalul social al agentului economic, pentru echipamente și utilajele necesare privind producerea energiei din surse regenerabile.

Totodată, se mai propune diminuarea cotei contribuțiilor de asigurări sociale pentru angajator de la 23% la 13%, aferentă veniturilor salariale

angajaților care nu au depășit vîrsta de 30 de ani. Ajustînd normele naționale cu practica europeană, s-a propus acordarea dreptului la restituirea TVA (totală sau parțială) din buget, tuturor agenților economici care pe parcursul a șase luni de zile consecutive au înregistrat TVA pe achiziții mai mare decît TVA pe vînzări.

O altă propunere a Ministerului Economiei se referă la perfecționarea și asigurarea transparenței/previzibilității administrării fiscale și vamale. La acest capitol a fost propusă reformarea sistemului de documente primare, ajustarea la practicile internaționale a Standardelor Naționale de Contabilitate, eliminarea diferențelor dintre normele evidenței contabile și fiscale în rapoartele prezentate de agenții economici, prezentarea rapoartelor prin mijloace electronice, evitarea dublărilor și suprapunerii controalelor fiscale și vamale (post-vămuire).

La fel, Ministerul Economiei a recomandat excluderea din veniturile bugetare a articolului privind amenzile

și alte sancțiuni aplicate businessului pentru nerespectarea legislației fiscale și vamale, atît la nivel de prognoze bugetare, cît și la nivel de planuri bugetare.

O altă sugestie a fost introducerea mecanismului „Import control sistem” și „Export control sistem” care prezumă excluderea necesității depunerii declarației vamale de tranzit, pînă la organul vamal care validează declarația vamală (de import sau export), ceea ce va semnifica dispariția unui act suplimentar (declarația vamală de tranzit pînă la organul vamal respectiv), reducerea costurilor necesare pentru plata serviciilor de broker vamal, a timpului necesar completării, depunerii și validării acestora.

Ministerul a mai propus introducerea obligativității stabilirii unui termen de minim 6 luni pentru intrarea în vigoare a modificărilor. De asemenea, instituția vizată a considerat oportună introducerea unor principii de legiferare expresă pentru legislația fiscală și vamală pe ciclu anual, un așa numit „morato-

riu” la modificarea legislației fiscale și vamale pe parcursul anului în curs.

Pentru stimularea inovațiilor, ministerul a propus scutirea, pe o perioadă de 5 ani, a întreprinderilor administratoare și a rezidenților parcurilor industriale, de plata taxei locale și a impozitului pe imobil, perioadă necesară pentru crearea infrastructurii tehnice și de producere a parcului industrial. În același context se înscrie propunerea de introducere a unor metode de amortizare mai accelerată pentru utilajul și echipamentul utilizat în scopuri inovaționale prin majorarea pînă la 50% a normei de uzură pentru proprietatea raportată la categoriile IV și V (art.26 al Codului fiscal), precum și acordarea vacanțelor fiscale la importul echipamentului și utilajului în scopuri inovaționale.

În final, Ministerul Economiei a propus și o serie de surse de completare a veniturilor bugetare și contramăsuri pentru cadrul stimulator enunțat de rînd cu efectele inerente extinderii bazei fiscale în rezultatul stimulentelelor date.

UE a lansat un proiect de combatere a traficului de persoane la frontierele sale

Uniunea Europeană a lansat un nou proiect, finanțat cu 1,5 milioane de euro, vizînd combaterea crimei organizate și a traficului de persoane în Azerbaidjan, Bosnia-Herțegovina, Republica Moldova și Turcia, informează un comunicat emis de Executivul comunitar.

neechivoc la această încălcare fundamentală a drepturilor omului”, a subliniat comisarul european pentru Afaceri Interne, Cecilia Malmström, la lansarea proiectului.

La mijlocul anului 2014, o a doua fază a proiectului va consolida rezultatele primei faze și îi va lărgi domeniul de adresabilitate, pentru a

Proiectul-pilot va ajuta aceste state să fie mai bine echipate pentru a combate traficul de persoane, prin schimbul de date și instruirea agenților cu atribuții în domeniu, și va promova cooperarea regională, dată fiind caracteristica transfrontalieră a fenomenului.

„Traficul de persoane nu poate fi tolerat în nicio formă, fie în Europa sau în orice altă parte din lume. Trebuie să colaborăm cu statele și organizațiile partenere pentru a oferi un răspuns puternic și

include oferirea de asistență și protecție victimelor. În a doua fază se așteaptă, de asemenea, participarea și altor state.

În fiecare an, milioane de bărbați, femei și copii sînt victime ale traficului de persoane în scopul exploatarei sexuale, muncă forțată sau chiar prelevare de organe.

Proiectul face parte din Strategia UE privind eradicarea traficului de ființe umane pentru 2012-2016, adoptat de Comisia Europeană la 19 iunie 2012.

Expert ONU vorbește despre abuzurile din regiunea separatistă

„Declarațiile persoanelor deținute în închisorile transnistrene sînt îngrijorătoare”. Despre aceasta a declarat expertul principal ONU privind drepturile omului în regiunea transnistreană a R. Moldova, Thomas Hammarberg.

Mai mult, potrivit expertului, un număr impunător de deținuți susțin că dosarele le-au fost fabricate, iar aceasta demonstrează o lipsă de încredere în sistemul judiciar. Drept urmare, Thomas Hammarberg a declarat, în cadrul unei conferințe de presă la Chișinău, că e nevoie de o serie de măsuri pentru a spori credibilitatea cetățenilor.

„Procedurile de recrutare a judecătorilor trebuie să fie imparțiale. Orice suspiciune de comportament corupt și alte încălcări ar trebui să fie investigate”, a spus expertul ONU. Thomas Hammarberg a mai adăugat că a vizitat diferite instituții penitenciare și a ajuns la concluzia că ar fi necesară reducerea numărului de deținuți, deoarece închisorile sînt suprapopulate.

O altă problemă expusă de oficial ține de pedepsele prea severe. Potrivit lui Thomas Hammarberg, rata mare de recidivă este un semn că politica de încarcerare este contraproductivă, iar condițiile din instituțiile penitenciare trebuie să fie îmbunătățite

conform standardelor legale internaționale pentru protecția persoanelor private de libertate.

Cu referire la respectarea altor drepturi în regiunea transnistreană, Thomas Hammarberg a spus că trebuie să se acorde o atenție mai mare fenomenului violenței în familie și față de școlile cu predare în grafia latină. Respectiv, expertul a recomandat autorităților transnistrene să rezolve problemele legate de chiriile pentru sedii, precum și să găsească soluții cu privire la alte probleme de proprietate nerezolvate.

Thomas Hammarberg a vizitat regiunea transnistreană în trei misiuni separate, în lunile mai, septembrie și noiembrie trecut. Raportul pe care l-a prezentat conține 38 de recomandări, adresate autorităților de la Tiraspol, dar implementarea

cărora ține de cooperarea cu structurile internaționale de competență și cu Guvernul R. Moldova. Totodată, acest raport include numeroase fapte și istorii umane pe care expertul le-a colectat în auto-proclamata RMN.

Fundația Konrad Adenauer oferă suport pentru proiectarea unui sistem electronic de informare destinat executorilor judecătorești

Un nou suport financiar pentru Ministerul Justiției. Instituția va beneficia de fonduri din partea Fundației Konrad Adenauer, necesar pentru proiectarea unui sistem electronic de informare destinat executorilor judecătorești, precum și evaluarea cadrului normativ adecvat funcționării acestuia. Un acord în acest sens a fost semnat în cadrul Programului „Statul de Drept în Europa de Sud-Est”, gestionat de fundația germană, și vine să sprijine eforturile Ministerului pe dimensiunea E-justiție.

Potrivit unui comunicat al ministerului, proiectul urmează să fie elaborat în conformitate cu cerințele ECMP (Enterprise Content Management Platform) – o platformă unică pentru registre electronice care în curând va fi pusă la dispoziție de Centrul de Guvernare Electronică, cei nouă mii de euro oferiți ca suport financiar de Fundația Konrad Adenauer urmînd să fie folosiți și pentru monitorizarea procesului de configurare a sistemului informațional, dar și

pentru instruirea executorilor judecătorești care vor folosi acest sistem. Noul sistem informațional va fi realizat după modelul celor care funcționează în statele baltice, unde formează o bază centralizată de evidență a dosarelor de procedură executivă și de acces la registrele electronice existente. În acest fel, vor fi soluționate mai multe probleme ce țin de accesul executorilor judecătorești la bazele de date, interperarea acestor baze, crearea și întreținerea arhivei actelor executivă, trasabilitatea acestora, fluxurile de informații difuzate pe hîrtie și comunicarea lentă.

Oleg Efrim, ministrul Justiției, și-a exprimat, cu această ocazie, recunoștința pentru interesul și

disponibilitatea de a se implica activ în sprijinul reformelor promovate în sectorul justiției de către Fundația Konrad Adenauer, reitîrînd deschiderea autorităților Republicii Moldova pe orice domenii

și proiecte de interes comun.

În numele Fundației Konrad Adenauer, Thorsten Geissler, reprezentant al Programului „Statul de Drept în Europa de Sud-Est”, a apreciat înalt rezultatul eforturilor

depuse de Ministerul Justiției pe direcția realizării Strategiei de reformă a sectorului justiției.

Menționăm că Fundația Konrad Adenauer este unul dintre principalii donatori angajați în mecanismul de asistență străină pentru susținerea reformei în sectorul Justiției din Moldova, iar programul său „Statul de Drept în Europa de Sud-Est” a fost conceput cu scopul de a promova dialogul pe teme privind statul de drept în acest spațiu geografic. Acest program are drept obiectiv sprijinirea, într-o manieră susținută, a construcției și consolidării democrației în țările din regiune și se concentrează pe cinci domenii de interes, cum sînt: Dreptul constituțional și jurisprudența Curții Constituționale, Dreptul procedural, Independența și integritatea justiției, Protejarea drepturilor fundamentale ale omului și ale minorităților, precum și Reconcilierea cu trecutul prin mijloace legale.

Cor. DREPTUL

La Soroca va fi deschis un Birou public al avocatului parlamentar

Avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu, a avut, recent, o întâlnire cu primarul orașului Soroca, Elena Bodnarenko și cu membrii organizațiilor neguvernamentale, antrenate în protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, potrivit unui comunicat al Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova.

În cadrul întrunirii, a fost luată decizia de a deschide la Soroca un Birou public al avocatului parlamentar.

cu Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova privind deschiderea și funcționarea Biroului public al avocatului parlamentar, inaugurat în 2012, la Chișinău. Propunerea avocatului parlamentar în ceea ce privește deschiderea unui astfel de birou la Soroca a fost susținută de primarul orașului și de liderii ONG-urilor prezenți la reuniune.

Totodată, la Soroca, avocatul parlamentar a primit în audiență mai mulți cetățeni, cele mai multe plîngerii referindu-se la distribuirea alocațiilor

În același timp, la întâlnire au fost abordate diverse aspecte din activitatea acestor ONG-uri, precum modalitatea de înregistrare, funcționarea eficientă, specificul activității legate de promovarea și apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități. Președintele Fundației „Ecolul Cernobilului”, Natalia Hasan, a împărtășit experiența de colaborare

sociale. Adresările frecvente ale cetățenilor cu solicitarea de a verifica corectitudinea refuzului de acordare a alocației sociale sînt determinate de sistemul imperfect creat în baza unei metodologii carente de acordare a alocațiilor. Ombudsmanul va interveni, în conformitate cu atribuțiile sale, în soluționarea plîngerilor.

L.D.

O frontieră mai sigură pentru cetățenii Moldovei și României

Ministrul Afacerilor Interne, Dorin Recean, a efectuat, recent, o vizită de lucru la București, unde a avut un șir de întâlniri cu oficiali din țara vecină, printre care și omologul său Radu Stroe.

Aceasta este prima întîvedere oficială între actualii miniștri de Interne din Republica Moldova și România, și are menirea de a contribui la consolidarea relațiilor bilaterale, precum și de a trece în revistă perspectivele de colaborare.

Subiectele abordate în cadrul discuțiilor au fost axate pe combaterea eficientă a criminalității transfrontaliere, în special a migrației ilegale, falsurilor de acte, contrabandei, dar și cooperarea în situații de urgență.

În timpul vizitei la MAI din România, Dorin Recean, omologul său român, Radu Stroe, și Daniel Chițoiu, viceprim-ministru, ministrul Finanțelor Publice, au semnat Regulamentul de Organizare și Funcționare a Centrului Comun de Contact Galați.

Astfel, cetățenii Republicii Moldova și ai României vor avea parte de mai multă siguranță la frontiera dintre cele două state. Acest fapt este garantat în urma creării Centrului Comun de Contact Galați.

Prin urmare, frontiera dintre țara noastră și statul vecin va fi mai sigură, va fi mai bine protejată în ceea ce privește traficul ilicit de droguri, automobilele furate și migrația ilegală.

Prin crearea acestei structuri, se instituie o formă de cooperare dintre Polițiile de Frontieră și Vamele din Moldova și România, care va permite o mai bună prevenire a traficului de persoane, a migrației ilegale,

a traficului ilegal de mărfuri accizabile, a traficului autovehiculelor furate și a falsurilor documentelor de călătorie.

Potrivit unui comunicat al Direcției Informare și Relații cu Publicul a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, ministrul Dorin Recean, în alocuțiunea sa, susținută în cadrul ceremoniei publice de semnare a documentului, a declarat: „Avem privilegiul să beneficiem de asistență tehnică continuă, și să colaborăm cu cei mai buni specialiști din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al României.

Documentul semnat reprezintă un pas foarte important în operaționalizarea activității comune de combatere a infracționalității la frontieră”.

La rîndul său, Radu Stroe, ministrul Afacerilor Interne al României, a spus că „operaționalizarea Centrului de la Galați reprezintă o modalitate de colaborare rapidă și eficientă, pentru rezolvarea în timp real a problematicei de la frontiera comună româno-moldoveană.

De asemenea, funcționarea acestui centru este un sprijin pentru ambele țări întru creșterea credibilității lor în fața Uniunii Europene”.

Oficialii prezenți la întrunire susțin că, crearea Centrului Comun de Contact Galați este un pas important pentru ambele țări în procesele de integrare în UE – pentru România, acțiunea se încadrează în eforturile de aderare la spațiul Schengen – pentru Republica Moldova, acțiunea este importantă pe segmentul obținerii regimului liberalizat de vize cu UE.

L.D.

LEASINGUL DE PERSONAL – OPORTUNITĂȚI DE DEZVOLTARE A PIETEI MUNCII ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Piața muncii din Republica Moldova este afectată de numeroși factori, în principal de cei sociali, economici și demografici. La dereglarea echilibrului acesteia contribuie și mișcările intersectoriale, modificarea structurii economiei și nu în ultimul rând procesul migrațional. Deși autoritățile publice declară că promovează reforme de susținere a pieței forței de muncă, observăm că aceste declarații nu se concretizează în acțiuni reale, ceea ce ne îndepărtează semnificativ de scopurile fixate privind integrarea europeană.

Tendențele migraționiste sînt o problemă majoră pentru societatea noastră, fiind determinate de absența locurilor de muncă și remunerarea slabă a muncilor prestate. Corelativ, un număr mare de companii au nevoie de angajați, dar în condiții ce i-ar degreva de o parte din responsabilități față de salariații lor. Astfel, leasingul de personal ar putea fi o soluție optimă pentru satisfacerea intereselor acestor subiecți, fiind o posibilitate reală de a dezvolta piața forței de muncă din Republica Moldova. Eventual, acest lucru ar duce la stoparea procesului migrațional al populației apte de muncă, care se rasfrînge negativ asupra situației economice în ansamblu.

Globalizarea și progresele tehnologice au provocat restructurări economice profunde, ce au dat naștere unor schimbări care au atins inclusiv și raporturile juridice de muncă. Prin urmare, conceptul clasic al acestora necesită a fi redefinit, datorită apariției unor raporturi juridice de muncă cu conținut atipic.

Raporturile juridice de muncă atipice atrag atenția tot mai mare datorită faptului că reușesc să satisfacă interesele actuale ale participanților în aceste relații de muncă. Aceasta promovează un nou principiu în dreptul muncii „Flexisecuritatea” definit în directivele Uniunii Europene „drept o strategie integrantă de consolidare simultană a flexibilității și securității pe piața forței de muncă”. Principiul enunțat își găsește reflectare pe deplin în esența leasingului de personal.

Acesta apare inițial în SUA în anii '60 - '70 ai secolului XX. Părintele sistemului de leasing de personal este William Russel Kelly, fondatorul uneia din cele mai mari agenții private de ocupare a forței de muncă din lume.

Leasingul de personal sau în traducere directă, „împrumutul de personal”, este un serviciu care constă în livrarea forței de muncă unei companii la cerere, pentru o perioadă de timp limitată, condiția fiind ca angajații să rămână pe statele de plată ale agențiilor de recrutare. Astfel, compania care semnează contractul se bucură de personal calificat, identificat de o agenție de recrutare spe-

cializată, care se ocupă în plus și de partea administrativă a procesului. După încetarea respectivei perioade, organizația poate renunța la serviciile celor angajați sau îi poate prelua. Succesul misiunilor de muncă temporară se măsoară atît prin satisfacția clientului, prin gradul de preluare a angajaților temporari de către companiile-client, cît și prin feedback-ul pozitiv al angajaților în legătură cu modul în care au fost tratați de către compania de recrutare.

Sistemul leasingului de personal implică formarea unor relații triunghiulare, ele se stabilesc între agenție, salariați și întreprinderea utilizatoare, cu alte cuvinte, sîntem în prezența unui raport juridic complex. Pentru Republica Moldova acest concept rămîne a fi unul doctrinar, ce nu-și găsește reglementare în legislația muncii, respectiv, analiza acestuia se va baza pe normele prevăzute de legislația muncii din România.

Astfel, art.93 alin.(1) din Codul muncii al României stabilește că între agenția de muncă temporară și salariat se încheie în scris un contract de muncă temporară pentru mai multe misiuni. Pentru fiecare misiune se stabilește o înțelegere separată, respectiv, vom fi în prezența unor acte adiționale la contractul de muncă temporară care se încheie, de regulă, pe o durată ce nu depășește 12 luni.

Detalizarea relațiilor dintre acești doi subiecți este identificată și în conținutul articolelor 90, 94, 96 ale Codului muncii al României.

Cu privire la conținutul contractului de muncă temporară, rezultă următoarea observație și anume: prevederile acestuia se apropie de reglementările cuprinse în art.49 din Codul muncii al Republicii Moldova cu privire la contractul individual de muncă. Deci, acest tip de contract este un contract de muncă obișnuit, cu toate drepturile și obligațiile ce le are un salariat și un angajator, dar ținînd cont de specificul leasingului de personal, acesta comportă diferențe semnificative, și anume – conține clauze distincte ca: condițiile în care urmează să se desfășoare misiunea, durata misiunii, identitatea și sediul utilizatorului, precum și modalitățile de remunerare a salariatului temporar etc.

În timp ce între agenția de muncă temporară și salariat este încheiată o convenție similară unui contract de muncă, între agenție și utilizator apare un raport juridic de natură comercială, fiind încheiat în formă scrisă un contract de punere la dispoziție, care trebuie să cuprindă următoarele clauze:

- a) motivul pentru care este necesară utilizarea unui salariat temporar;
- b) termenul misiunii și, dacă este cazul, posibilitatea modificării termenului misiunii;
- c) caracteristicile specifice postului, în special calificarea necesară,

locul executării misiunii și programul de lucru;

- d) condițiile concrete de muncă;
- e) echipamentele individuale de protecție și de muncă pe care salariatul temporar trebuie să le utilizeze;
- f) orice alte servicii și facilități în favoarea salariatului temporar;
- g) valoarea contractului de care beneficiază agentul de muncă temporară, precum și remunerarea la care are dreptul salariatul.

Acest tip de contract nu este reglementat nici de legislația de muncă nici de legislația civilă din Republica Moldova, dar considerăm că legislația civilă permite încheierea acestor contracte, prin intermediul art.667 al Codului civil al Republicii Moldova, care garantează libertatea contractuală în calitate de principiu fundamental aflat la baza dreptului civil.

Astfel, potrivit normelor în vigoare, părțile contractante pot încheia în mod liber (în limitele spațiului legal) diferite contracte, inclusiv neprevăzute de lege – contracte nenumite, stabilind de comun acord conținutul acestora. În acest sens, contractul de punere la dispoziție poate fi considerat drept o varietate a contractului civil de prestări de servicii cu titlul oneros, comutativ, consensual, sinagmatic, cu executare succesivă.

Așadar, generator al raportului juridic de leasing de personal este contractul de muncă prin agentul de muncă temporară, acest contract nu poate conține clauze cu privire la limitarea dreptului de muncă și de angajare a salariatului temporar, libertatea muncii fiind garantată de Constituție. Se solicită forma scrisă atît a contractului enunțat cît și a celui de punere la dispoziție, aceasta fiind o condiție *ad validitatem* pentru apariția lor.

În prezent, situația economică mondială stimulează tendința de dezvoltare a raporturilor juridice atipice, pentru că acestea prezintă o mobilitate sporită și numeroase avantaje. În primul rând ele oferă acces rapid la munca preselecțată și calificată, degrevarea utilizatorului de a gestiona partea administrativă ce include activități de salarizare, documente aferente angajării. Totodată, sînt oferite avantaje tuturor participanților în cadrul acestor relații, ca beneficii pentru salariat se înregistrează posibilitatea acestora, deopotrivă, de a avea acces la toate serviciile și facilitățile acordate de utilizator în aceleași condiții ca și ceilalți salariați ai acestuia, beneficiază de oportunitatea de a deveni angajat permanent al întreprinderii utilizatoare. Astfel, fiind încheiat ulterior un contract individual de muncă între compania utilizatoare și salariatul recomandat de agenția de muncă temporară, durata misiunii va fi luată în calcul la stabilirea drepturilor salariale, precum și la stabilirea altor drepturi prevăzute de legislația muncii.

În aceste relații de muncă se află pe o poziție avantajoasă și utilizatorul care reușește mai ușor să menajeze situațiile de boom din cadrul activității sale. În același timp, are posibilitatea de a se concentra pe segmente strategice ale activității sale, ca proiectele unității, motivarea angajaților și mai puțin să se preocupe de gestionarea biroului de resurse umane din unitate.

Cu toate că am menționat faptul că leasingul de personal comportă numeroase avantaje, care se rasfrîng benefic asupra tuturor subiecților în cadrul acestui raport juridic, au fost identificate și cîteva dezavantaje. Evident că în esență, dacă ar fi necesar să stabilim un coraport dintre acestea, vom observa că dezavantajele pot fi acoperite cu ușurință, dacă utilizatorul și agentul de muncă temporară promovează în politica lor de activitate un plan bine stabilit, luîndu-se în calcul toate riscurile ipotetic posibile. Deci, pot fi semnalate următoarele dezavantaje: cel legat de costurile pe care le suportă compania utilizatoare, care pot fi mai mari decît cele salariale ale postului respectiv, evident în dependență de particularitățile funcției ocupate. Loialitatea mai scăzută a angajaților prin leasing este, de asemenea, un alt factor care acționează negativ asupra activității companiei. Altă provocare ține de justificarea în fața autorităților privind activitatea temporară și faptul că drepturile celor angajați printr-un astfel de sistem de fapt sînt protejate. Adesea, leasingul de personal impune companiilor de a investi timp și bani în trainingul unor persoane care ulterior este posibil să nu rămînă în compania dată, ca efect al încetării acelor relații, care în esență sînt temporare.

„Cultura organizației și obiectivele finale ale companiei sînt mai greu de transmis unor persoane care nu se identifică cu grupul permanent, fapt ce reprezintă un efort suplimentar în motivarea acestora și explicarea importanței lor în cadrul organizației”.

Leasingul de personal prezintă diversificări, astfel, metodele de lucru cu care operează acesta sînt următoarele: outsourcing-ul, outstaffing-ul, practica freelance.

Outsourcing-ul este un model de management esențial într-o economie modernă. În acest sens, companiile se focalizează pe activitatea principală a domeniului lor de expertiză și deleagă managementul activităților organizatorice periferice, care susțin activitatea de bază, unui expert dintr-o sursă exterioară (externalizare). Outsourcing-ul este o posibilitate de a surmonta dificultățile și a reuși în condițiile unei pieți dinamice și competitive.

Outstaffing-ul presupune ocuparea forței de muncă într-un staff deja existent. La posturi constituite ante-

rior și avînd responsabilitatea de a îndeplini aceleași sarcini, drepturile și obligațiile angajatorului din punct de vedere juridic sînt transferate la o agenție de muncă temporară, care încheie contracte de muncă, păstrează documente, plătește taxe etc.

Practica Freelance presupune activitatea unui lucrător independent, care este reprezentat de o companie sau agenție, ce revinde munca lor, cu sau fără management de proiect. Numiți și liber-profesioniști, aceștia, de multe ori, trebuie să se ocupe de aspecte juridice, de marketing, contabilitate și alte funcții de afaceri, de sine stătător. Practica stabilită în Uniunea Europeană, pe acest segment, merge pe ideea de a crea mecanisme care vor veni să interzică companiilor de a angaja freelanceri direct, fără participarea unei agenții de muncă temporară, deoarece în această situație salariatul dat devine vulnerabil în raport cu clientul (utilizatorul), neavînd drepturi ce țin de plăți pentru concediu, contribuții la fondul de pensionare etc.

În concluzie, în Republica Moldova raporturile juridice tipice, standardizate, ce formează obiectul clasic al dreptului muncii, bineînțeles, că prevalează, în deosebi, în întreprinderile de stat, municipale, în instituțiile publice. Dar nu trebuie să uităm despre necesitatea de a încuraja și sectorul economiei ce se ocupă cu prestarea serviciilor de diferit gen și care solicită angajați exprompt în funcție de dinamica activității, în aceste condiții raporturile juridice atipice de angajare ar fi soluția ce le-ar permite să se dezvolte.

Însă, dificultatea cu care se ciocnesc constă în faptul că aceste tipuri de raporturi nu au un suport regulat la nivel de lege, cu alte cuvinte, orice încercare a participanților de a legaliza relațiile respective se lovește, cel mai des, de rigiditatea normelor care se conțin în Codul muncii și care sancționează dur orice abatere formală de la litera legii. Și, deși se recurge la angajarea în termenul unor contracte ce corespund raporturilor atipice, propunem Legiuitorului să se concentreze asupra transpunerii în legislația muncii a Republicii Moldova a recomandărilor făcute de Organizația Internațională a Muncii în 2006, cît și a prevederilor directivelor Consiliului Europei privind munca prin agent de muncă temporară. Toate acestea, pentru a proteja salariații unor astfel de raporturi împotriva exploatarei și de a garanta un set de drepturi minime. Totodată, reglementările date vor contribui la crearea locurilor noi de muncă, scăderea ratei șomajului, susținerea reconversei profesionale și facilitarea tranziției între diferite situații de ocupare a forței de muncă.

Cristina OGLINDA,
studentă, anul III,
Facultatea de Drept, USM

Consolidarea capacităților privind combaterea pornografiei infantile în spațiul virtual

Un atelier de lucru privind combaterea pornografiei infantile pe Internet a fost desfășurat, recent, de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu suportul financiar al Comisiei Europene, prin intermediul instrumentului TAIEX, potrivit unui comunicat al Direcției Informare și Relații Publice a MAI.

Scopul acțiunii rezidă în familiarizarea participanților cu experiența și standardele europene în domeniul prevenirii acestui flagel, constituind o continuitate în realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova după semnarea Convenției de la Lanzarote și stabilirea relațiilor de cooperare cu statele membre ale comunității europene.

Evenimentul este unul din seria de seminare care

urmează să fie desfășurate de către MAI, pe parcursul anului curent, în colaborare cu reprezentanții Ministerului Justiției, Departamentului Crimelor Cibernetice și Departamentului de Investigare al Poliției Belgiene, Poliției din Estonia și Oficiului Central al INTERPOL din orașul Lion, Franța.

Astfel, experții europeni urmează să dezvolte abilitățile practice ale angajaților Ministerului Afacerilor Interne și actorilor antitrafic din țară, în domeniul combaterii pornografiei infantile, calificării corecte a infracțiunilor de trafic prin intermediul Internetului, dezvoltării mecanismelor comune de investigare a acestor crime, precum și metodologiei de identificare a copiilor victime, cu respectarea drepturilor acestora.

În cadrul acestui seminar au fost abordate diverse aspecte ce țin de exploatarea online a copiilor în Republica Moldova și analizate prevederile legislației internaționale cu privire la exploatarea copiilor în spațiul virtual.

Participanții au apreciat înalt efortul depus de comunitatea europeană în acest domeniu și au subliniat necesitatea desfășurării activităților de consolidare a capacităților profesionale ale specialiștilor naționali, precum și promovării parteneriatului între organele de drept și societatea civilă, întru prevenirea și combaterea pornografiei infantile în spațiul virtual.

L.D.

„Realizări și oportunități de cooperare între ONU și Republica Moldova”

„Realizări și oportunități de cooperare între ONU și Republica Moldova” – acesta este genericul noii ediții a Buletinului de Politică Externă, semnată de expertul Veaceslav Berbeca, prezentat, recent, în cadrul Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”.

Astfel, autorul consideră că, cooperarea cu Națiunile Unite constituie un element fundamental al politicii externe a R. Moldova, iar administrația de la Chișinău trebuie să demonstreze voință și capacitate de a promova reformele interne susținute prin asistența financiară a Agențiilor și programelor ONU, fapt ce ar contribui asupra creșterii imaginii și vizibilității statului pe arena internațională. De asemenea, este necesar ca Republica Moldova să fie mai activă pe anumite segmente, cum ar fi, de exemplu, participarea în misiunile ONU de menținere a păcii, pentru a demonstra că nu este un consumator, ci și un furnizor de securitate.

Implicațiile participării în cadrul ONU au un rol important pentru Chișinău, deoarece oferă posibilitatea de a consolida imaginea și prestigiul Republicii Moldova

pe arena internațională, cum ar fi participarea în operațiunile ONU de menținere a păcii, de a promova interesele naționale prin misiunile țării noastre acreditate pe lângă ONU sau prin prezența în orga-

fruntă țara noastră. Activitatea agențiilor și programelor ONU vizează acțiuni de susținere a promovării reformelor democratice, dezvoltării umane și incluziunii sociale sau de sprijinire a autorităților centrale și locale de gestionare durabilă a mediului, se mai conține în comunicatul IDIS „Viitorul”.

Buletinul de Politică Externă reprezintă o serie de analize, scrise de experți locali și străini, dedicate celor mai importante subiecte de politică externă, dezvoltărilor majore din Marea Neagră, cooperării cu organizațiile internaționale și activităților de menținere a păcii din regiune. Buletinul este distribuit în format electronic oficialilor europeni, fiind destinat în primul rând publicului extern. Asta pentru a o oferi informații obiective despre progresele Republicii Moldova în eforturile sale de

apropiere de Uniunea Europeană. Publicația apare cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova.

Cor. DREPTUL

Împușcat în armata transnistreană, examinat la CEDO post-mortem

Pe 29 iunie 2009, Alexandru Stomatii, contrar voinței sale, a fost încorporat în structurile paramilitare ilegale din regiunea transnistreană a R. Moldova. Inițial a fost dus în or. Bender, iar în decembrie 2009, a fost transferat într-o unitate militară din raionul Rîbnița.

La această presupusă unitate, Alexandru Stomatii a avut probleme cu unii din superiori, fiind amenințat cu moartea. Din aceste motive, mama lui Alexandru (reclamanta) s-a adresat „comandantului militar” din raionul Rîbnița și a obținut transferarea fiului său la „unitatea militară”, din Camenca.

La 23 mai 2010, reclamanta a fost telefonată de „comandantul unității militare” care i-a comunicat că fiul său a fost găsit mort. Ulterior, a aflat că decesul a fost provocat de două împușcături una în regiunea gâtului și a doua în regiunea antebrațului drept. Imediat după incident, reprezentanții ai administrației regionale au lansat versiunea oficială de suicid a lui Alexandru Stomatii.

La 02.06.2010, sora defunctului și fiica reclamantei, Oxana Parfentieva, au depus o plîngere în adresa liderului administrației regionale (I. Smirnov) prin care a comunicat despre fapta ce a avut loc, declarînd că este un omor și că versiunea Procuraturii, de suicid, a fost dată înainte de a fi făcută o expertiză în acest sens.

Fără a cunoaște despre cercetarea ce a fost pornită de „procuratura militară”, locală, la 07.06.2010, reclamanta a depus o cerere la „procuratura”, r-n Rîbnița, prin care a solicitat pornirea urmărilor penale pe faptul omorului intenționat a fiului său. Pe aceeași dată, reclamanta a

aflat din presă că dosarul penal intentat cu privire la determinarea la sinucidere a fiului a fost recalificat în o altă infracțiune și anume cauzarea morții din neatenție.

Avînd în vedere dubiile ce au apărut la reclamantă în legătură cu examinarea acestei cauze, ținînd cont de intenția „anchetatorilor”, locali de a mușamaliza cauza decesului, pe data de 15.06.2010 reclamanta a adresat o plîngere către mai multe autorități centrale ale statului, în special președintelui R. Moldova, Procurorului General al R. Moldova, Guvernului R. Moldova, Avocatului parlamentar, misiunilor diplomatice din Moldova, inclusiv și Ambasadei Federației Ruse.

Autoritățile Republicii Moldova nu au intervenit și nu au luat atitudine față de problema reclamantei. Doar o singură dată reclamanta a fost chemată la Procuratura r-n Rezina unde a discutat cu un procuror care i-a comunicat despre faptul că va primi un răspuns de la Procuratura Generală, ca urmare a depunerii plîngerii în adresa Procuraturii Generale și Președinției R. Moldova. Autoritățile și Ambasada Federației Ruse, de asemenea, au ignorat cazul și situația descrisă.

În fața CEDO reclamanta pretinde încălcarea art.2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în legătură cu dreptul la viață, art.13 în legătură cu lipsa unui remediu efectiv la nivel național, în legătură cu violările art.2, 3, 4 și 5 al CEDO.

În fața Curții Europene pentru Drepturile Omului cazul este înaintat împotriva R. Moldova și a Federației Ruse, fiind reprezentat de avocați și juriști din cadrul Asociației „Promo-LEX”.

Dezvoltarea rurală se poate realiza doar prin cooperarea autorităților publice

Recent, în cadrul unei mese rotunde, au fost prezentate principalele concluzii și propuneri ale Grupului de lucru pe agricultură al Convenției Naționale pentru Integrarea Europeană. La eveniment au participat funcționari ai administrației publice centrale, experți independenți, reprezentanți ai mediului de afaceri.

Dezvoltarea rurală este un domeniu nou, dar foarte important pentru Republica Moldova. Ea se referă în linii generale la procesul de îmbunătățire a calității vieții și bunăstării economice a cetățenilor care locuiesc în localități relativ izolate cu o densitate mică a populației. Vechea strategie „Satul Moldovenesc”, adoptată în perioada guvernării comuniste, s-a dovedit ineficientă, a fost redusă, preponderent, la gazificarea satelor și a fost abrogată de Guvern în 2012. În acest moment, Uniunea Europeană solicită schimbarea abordării noastre față de domeniul dezvoltării rurale.

Pentru a demara reforme ample în domeniul dezvoltării rurale e nevoie de elaborarea unei strategii, care ar in-

clude un plan de acțiuni sau o foaie de parcurs, fapt relevat în raportul de bază, prezentat de Sergiu Țirigan, șef adjunct al Direcției Marketing și Relații Internaționale din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Dezvoltarea rurală poate fi realizată doar în contextul cooperării Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerului Mediului și a Ministerului Economiei. Aceștia trebuie să stabilească cine și de ce sector este responsabil și în baza căror criterii vor fi distribuite fondurile. Din cauza lipsei de cooperare intersectorială, de exemplu, la moment, Fondul Național de Dezvoltare Regională nu poate fi implicat în activități de acest gen, chiar dacă el dispune de resurse.

Tudor Robu, șeful Direcției Marketing și Relații Internaționale din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a spus că „dezvoltarea rurală este realizată într-un cadru intersectorial în care sînt implicate mai multe autorități care trebuie să găsească un numitor comun”.

„Trebuie să existe numai decît o cooperare dar și o reformă teritorial-administrativă. Trebuie să vedem cum rezistă localitățile din punct de vedere economic, dar și forța de muncă existentă” a spus Iurie Mudrea, consultant superior, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Prezent la eveniment, Jacek Wesierski, expert din Polonia, a specificat: „pentru ca Republica Moldova să poată atrage fonduri europene pentru dezvoltare rurală, trebuie mai întîi să fie elaborat Planul strategic național. Țara trebuie să aibă un plan strategic bine formulat”. La

fel, expertul polonez a precizat că „pentru Polonia, dezvoltarea rurală a fost o adevărată provocare, din care au învățat foarte multe”.

Anatol Fala, director ACSA, a afirmat că cea mai mare problemă în Republica Moldova este faptul că producătorii agricoli acceptă mai greu schimbările și tot ce

• Crearea unui singur centru coordonator care stabilește cooperarea între Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Economiei, Ministerul Mediului;

• Reforma Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare prin introducerea dimensiunii dezvoltării rurale;

• Dezvoltarea unei mase critice de consultanți, care să contribuie la elaborarea proiectelor de atragere a fondurilor în domeniul dezvoltării rurale;

• Dezvoltarea unui mecanism clar – cine și pentru ce răspunde și care sînt criteriile de distribuire a fondurilor;

• Crearea piețelor regionale;

• Dezvoltarea tehnologiilor;

• Crearea condițiilor pentru locuitorii zonelor rurale pentru a-și dezvolta terenurile pe care le au și distribuirea judicioasă a fondurilor

care să nu ducă la dispersarea resurselor.

Pe lângă Grupul de lucru pe agricultură, Convenția Națională pentru Integrarea Europeană mai include altele trei: vize, frontiere și Transnistria; dezvoltare regională, comerț, servicii, concurență. Mecanismul de adoptare a deciziilor este similar și și-a demonstrat deja eficiența în Republica Slovacă, Serbia și Macedonia. Paralel, un asemenea proiect este desfășurat și în Ucraina.

Proiectul „Convenția Națională pentru Integrarea Europeană” este implementat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”, Asociația pentru Politică Externă și Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, cu susținerea financiară a Ministerului Afacerilor Externe al Slovaciei. Scopul inițiativei este de a stimula dezbateri ample și de a formula recomandări pentru structurile guvernamentale, cu participarea societății civile, în vederea adoptării și implementării acquis-ului comunitar în Republica Moldova.

Cor. DREPTUL

● La solicitarea cititorilor

Informarea consumatorilor

Consumatorii au dreptul de a fi informați, în mod complet, corect și precis, asupra caracteristicilor produselor și serviciilor oferite de către agenții economici, astfel încât să aibă posibilitatea de a face o alegere rațională, în conformitate cu interesele lor, între produsele și serviciile oferite și să fie în măsură să le utilizeze, potrivit destinației acestora, în deplină securitate. Informarea consumatorilor despre produsele, serviciile oferite se realizează, în mod obligatoriu, prin elemente de identificare și prin indicarea caracteristicilor acestora, care se înscriu la vedere și explicit pe produs, etichetă, ambalaj sau în cartea tehnică, în instrucțiunile de exploatare ori în altă documentație de însoțire a produsului, serviciului, după caz, în funcție de destinația acestora. Textul informației va fi lizibil, imprimat cu litere și caractere distincte pentru consumator. Legea interzice importul și plasarea pe piață a produselor, prestarea serviciilor în lipsa informației complete, veridice și corecte în limba de stat sau în limbile de stat și rusă.

Producătorul (ambalatorul) trebuie să prezinte informații despre denumirea produsului, denumirea și marca producătorului (sau denumirea importatorului), să indice adresa acestuia (numărul de telefon, după caz), masa/volumul, principalele caracteristici calitative, compoziția, aditivii folosiți, eventualele riscuri, modul de utilizare, de manipulare, de depozitare, de conservare sau de păstrare,

contraindicațiile, precum și valoarea energetică la produsele alimentare preambalate, țara producătoare, termenul de garanție, durata de funcționare, termenul de valabilitate și data fabricării, în conformitate cu reglementările tehnice și standardele naționale în vigoare.

Produsele de folosință îndelungată trebuie să fie însoțite de certificatul de garanție, precum și de cartea tehnică ori de instrucțiunile de folosire, instalare, exploatare, întreținere, elaborate de către producătorul nemijlocit. Vânzătorii și prestatorii de servicii trebuie să informeze consumatorii despre prețul

consumatorilor, documentația de însoțire, precum și contractele încheiate, trebuie să fie prezentate în limba de stat sau în limba de stat și în una din limbile de circulație internațională. Informațiile referitoare la serviciile prestate trebuie să cuprindă, conform reglementărilor în vigoare, categoria calitativă respectivă a serviciului, termenul de prestare, termenul de garanție, tarifele, eventualele riscuri și declarația de conformitate sau certificatul de conformitate.

Agenții economici sînt obligați să demonstreze consumatorilor, la cererea acestora, modul de utilizare și

torilor se aprobă de Guvern. Vânzătorul, prestatorul sînt obligați să comercializeze produse și să presteze servicii numai în locuri și în spații autorizate, conform reglementărilor legale. Vânzătorul, prestatorul sînt obligați să afișeze la vedere adresa și numărul de telefon al autorității abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor, informația privind termenul de garanție la produsele, serviciile oferite, precum și informația despre obligativitatea prezenței bonului de casă sau a unui alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, prestării serviciului, la examinarea reclamației. Formatul și structura unificate ale panoului informativ al consumatorului se stabilesc de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și se plasează pe pagina web a acesteia. Vânzătorul, prestatorul, inclusiv în cazul în care desfășoară activitate comercială în afara localului autorizat, sînt obligați să afișeze la vedere denumirea lor, autorizația de funcționare, licența dacă obligativitatea acesteia este prevăzută de legislație, precum și să afișeze programul de lucru și să îl respecte.

Instruirea în domeniul protecției consumatorilor se asigură prin instituirea unor sisteme de informare a consumatorilor privind drepturile lor, prin realizarea măsurilor necesare pentru protecția acestor drepturi, prin organizarea seminarelor, editarea publicațiilor cu tematica respectivă și prin alte acțiuni întreprinse de organele abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor și de structurile neguvernamentale, precum și prin mass-media și alte organe interesate. Instruirea (educarea) consumatorilor face parte din programul de învățămînt.

de vânzare al produsului și prețul pe unitatea de măsură a produsului (cînd este aplicabil) sau despre tariful serviciului prestat, să ofere toate informațiile specifice mai sus, să ofere date despre evaluarea conformității și, după caz, documentele tehnice care trebuie să însoțească produsul ori serviciul. Toate informațiile, inclusiv cele verbale, referitoare la produsele, serviciile oferite

funcționalitatea produselor de folosință îndelungată ce urmează a fi vîndute. Legea interzice prezentarea, prin orice mijloace, a unor afirmații și caracteristici care nu sînt conforme parametrilor reali ce caracterizează produsele, serviciile. Prețurile și tarifele trebuie indicate la vedere într-o formă clară și explicită. Regulamentul privind modul de indicare a prețurilor oferite consuma-

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Unde pot să mă adresez pentru a desface căsătoria și în ce termen o pot face?

Valeria Carp,
r-n Cimișlia

Articolul 36 din Codul familiei prevede că în baza acordului comun al soților care nu au copii minori comuni sau înfiiați de ambii soți, în cazurile cînd între aceștia nu există litigii referitoare la partaj sau la întreținerea soțului inapt de muncă, căsătoria poate fi desfăcută de către oficiul de stare civilă în a cărui rază teritorială se află domiciliul unuia dintre soți, cu participarea obligatorie a ambilor soți. Potrivit cerințelor aceluși articol, la cererea unuia dintre soți, căsătoria poate fi desfăcută la oficiul de stare civilă dacă celălalt soț:

- a fost declarat incapabil;
- a fost declarat dispărut;

c) a fost condamnat la privațiune de libertate pe un termen mai mare de 3 ani.

Desfacerea căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț au loc după expirarea termenului de o lună din ziua depunerii cererii de divorț. În cazul apariției litigiilor între soți cu privire la copii, la partaj sau la întreținerea soțului inapt de muncă care necesită sprijin material, desfacerea căsătoriei se face pe cale judecătorească. Dacă, după desfacerea căsătoriei de către oficiul de stare civilă, între soți apar litigii referitoare la partaj, la întreținerea copiilor minori sau a soțului inapt de muncă, acestea se vor soluționa pe cale judecătorească.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(februarie 2013, nr. 7(458))

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită repetat prezentarea cetlor: Marcenco Angela și Onofraș Ion, pentru data de 4 martie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, str. Telilor, nr. 4) în calitate de intervenienți, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea: Modrîngă Mariana și Modrîngă Vitalie privind anularea actului administrativ și repararea prejudiciului cauzat.

Părțile să prezinte procura corespunzătoare și referință, în conformitate cu art. 186 CPC al RM.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

◆◆◆

Maria Moraru

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Jelezoglo Nicolai: mun. Chișinău, str. A. Mateevici, nr. 2/1, intervenient accesoriu Organul Cadastral Teritorial, pentru data de 14 martie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 207), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea: Smirnova Alla, Movila Viorica, Lijiniova Inna privind declararea ilegalității refuzului și încuviințarea actualizării planului cadastral.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

V. Orîndaș

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Peicev Stepan: mun. Chișinău, str. V. Cupcea, nr. 36, intervenient accesoriu ÎS „Cadastru”, mun. Chișinău, str. A. Pușkin. Nr. 47, pentru data de 21 martie 2013, ora 8.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 207), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Hmelic Nicolae privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

◆◆◆

V. Orîndaș

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Compactprest”, cu ultimul sediu: mun. Chișinău, str. Nicolae Iorga, nr. 9, of. 27, pentru data de 27 martie 2013, ora 8.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea: Centrul Național de Creație Populară privind încasarea sumei.

Judecător

◆◆◆

Djeta Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului GST „Service” SRL, cu ultimul sediu: mun. Chișinău, str. Grenoble, nr. 106„B”, of. 3, pentru data de 4 aprilie 2013, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea: ÎCS „Conex Distribution” SRL privind neexecutarea obligațiilor contractuale.

Judecător

Djeta Chistol

◆◆◆
Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Valegum”, cu ultimul sediu: mun. Chișinău, str. Nucarilor, nr. 11, of. 28, pentru data de 5 aprilie 2013, ora 12.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea: SRL „Beali” privind încasarea datoriei.

Judecător

Djeta Chistol

◆◆◆
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cetlor: Zemschih Eugen, mun. Chișinău, str. Hajdeu, nr. 104, apt. 20, ex. jud. Nicolai Pașa, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, nr. 11, pentru data de 7 martie 2013, ora 11.50, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Dima Snejana privind suspendarea executării.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

◆◆◆
Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Diconextrans”, mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 16/4, of. 43, pentru data de 25 martie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 221, et. 2) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea SRL „M-Cristo” mun. Chișinău, privind încasarea sumei.

Prezența cu referință este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Aurica Us

Citații în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Dim Complex” și a cet. Dimitrov Dumitru, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, bdul. Moscova, nr. 16, apt. 201, pentru data de 29 martie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cererii lui Vacarciuc Ion privind rezoluțiunea contractului și încasarea sumei.

Judecător

Aliona Miron

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Șoltoianu Anatolii, pentru data de 4 aprilie 2013, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Tichin Radu privind încasarea datoriei.

Judecător

V. Micu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Șveț Alexandra”, mun. Chișinău, str. Aero-dromului, nr. 11/2 și Chiranda Vera, mun. Chișinău, bdul Decabal, nr. 5, apt. 308, pentru data de 10 aprilie 2013, ora 11.45, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎM OMF „Microinvest” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Filimon Serghei, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Mircești, nr. 22/1, pentru data de 9 aprilie 2013, ora 10.15, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Biroul Vamal Leușeni.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „AIP Grup Invest” SRL, pentru data de 25 februarie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, sala nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea SRL „Svitan-Trans-Com” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Serghei Dimitriu

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cozacenco Iurie, pentru data de 12 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea reclamelor: Cozacenco Zinovia și Leontie Antonina și în interesul acestora, către: Cozacenco Iurie și Hlîzova Alla privind încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire.

Judecător

R. Țurcanu

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Mincov Vladimir Serghei, a.n. 10.01.1987, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, Șos. Muncești, nr. 788, apt. 30, pentru data de 14 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎCS „Express Leasing” SRL către Savostenco Dmitri și Mincov Vladimir privind încasarea datoriei.

Judecător

Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Savostenco Dmitri Valeri, a.n. 19.02.1986, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, Șos. Muncești, nr. 788, apt. 30, pentru data de 14 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎCS „Express Leasing” SRL către Savostenco Dmitri și Mincov Vladimir privind încasarea datoriei.

Judecător

Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „FDF Industrie”, pentru data de 12 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Sinergie Logistic” privind încasarea datoriei.

Judecător

Vladislav Clima

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Condratiev Ecaterina, domiciliată: mun. Chișinău, str. Alecu Russo, nr. 55/1, apt. 14, pentru data de 18 martie 2013, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei la cererea APLP 54/167 privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Igor Mânăscurtă

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „MIBIMAX-LUX”, pentru data de 18 martie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 305) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gatman Olga privind încasarea datoriei.

Judecător

Ion Tutunaru

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Borș Irina Veaceslav, Banari (Borș) Aurelia Dumitru, pentru data de 22 martie 2013, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrîți, intervenient accesoriu SA „Termocom”, în cauza civilă intentată de APLP 54/167, în procedura planului privind încasarea plăților datorate pentru energia termică.

Judecător

Oxana Robu

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pleșco Ion, pentru data de 7 martie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Teaciuc Marina privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Oxana Banari

Judecătoria Nisporeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Miron Andrei, cu ultimul domiciliu: satul Boldurești, Nisporeni, pentru data de 11 martie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. I. Vodă, nr. 5, et.2, sala nr. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-143/13, intentată de Adam Iurie privind încasarea sumei.

Judecător

M. Ulinici

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Șutov Victor Mihail, loc. or. Briceni, str. S. Lazo, nr. 8,,A”, pentru data de 12 martie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (or. Briceni, str. Independenței, nr. 5, bir. 3) în calitate de reclamant, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Șutov Victor către: SA „Corporația de Finanțare Rurală”, Cuznețova Irina privind declararea nulității contractului de ipotecă.

Judecător

N. Chirtoagă

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Cuznețova Irina din or. Briceni, str. Independenței, nr. 9, apt. 5, în calitate de reclamant și Șutova Cristina din or. Briceni, str. Independenței, nr. 9, apt. 5, în calitate de pîrît, pentru data de 12 martie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (or. Briceni, str. Independenței, nr. 5, bir. 3), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Cuznețova Irina către: SA „Corporația de Finanțare Rurală”, Șutova Cristina privind declararea nulității contractului.

Judecător

N. Chirtoagă

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Moraru Ludmila, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Zorilor, nr. 9, pentru data de 14 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Moraru Vasile privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Sergiu Procopciuc

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Erhan Andrei, domiciliat: satul Brăvi-ceni, Orhei, pentru data de 15 martie 2013, ora 8.45, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Mațencu Maria privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ecaterina Buzu

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Morari Radion Marcu, originar din satul Trebujeni, Orhei, pentru data de 15 martie 2013, ora 8.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cociorva Evdochia privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ecaterina Buzu

Judecătoria Strășeni solicită prezentarea reprezentantului „Autotrevam” SRL, adresa: or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, nr. 163, pentru data de 22 mai 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, nr. 98, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Baștina” SRL.

Judecător

Vasile Rusu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Plai Cristian, cu ultimul domiciliu: mun. Chișinău, bdul Mircea cel Bătrîn, nr. 34, apt. 224, pentru data de 22 martie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Gumeni Veaceslav către: SIA „Moldasig”, Plai Cristian privind încasarea despăguburilor de asigurare, prejudiciului moral și material.

Judecător

Djeta Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Popa Alexei, pentru data de 25 martie 2013, ora 11.15, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Bînzari Ludmila.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

S. Namașco

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Vișnevschii Vasilii, Cojocar Anălea, Vișnevschii Sergiu, pentru data de 28 martie 2013, ora 8.30, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de Vișnevschii Andrei privind evacuarea.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Liliana Andriaș

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Feghali Antoine, pentru data de 2 aprilie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Mahu-Feghali Victoria.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

S. Namașco

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Spalatu Andrei, pentru data de 18 martie 2013, ora 17.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Cojocar Eugeniu privind încasarea prejudiciului material și moral.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Dondușeni solicită prezentarea cet-lor: Dolganiuc Pavel și Dolganiuc Maria, pentru data de 19 martie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 2) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea Procuraturii raionului Dondușeni în intesele cet. Dolganiuc Vera către: Primăria or. Dondușeni și Primăria satului Dondușeni privind anularea titlului deținătorului de teren.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Lilia Țurcan

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

Date bancare: c/d 222472202641

BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,

cod 280101722, c/f 37934018.

Publicația periodică „DREPTUL”

Procuratura Republicii Moldova este alături, cu compasiune, de domnul Viorel Ciobanu, procuror, șef-adjunct al Secției combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale și familia dumnealui, în greaua încercare suferită prin trecerea în neființă a soției VALENTINA.

Transmitem pe această cale sincere condoleanțe și regrete profunde familiei îndoliată.

Dumnezeu să-i odihnească sufletul în liniște și să o primească alături de aleșii săi.

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Olga Șian**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Olga Cojocaru**, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Vlad Manea**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Iurie Mihalachi**, doctor în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Andrei Balan**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Valentin Roșca**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Dumitru Pulbere**, judecător al Curții Constituționale; **Mihail Bușuleac**, judecător, Cahul; **Vladimir Craveț**, judecător, Drochia; **Ion Rabei**, judecător, Rîșcani.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă știm recunoscători
că sunteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămâne alături de Dvs.**

Ceaiul verde, periculos
pentru cardiaci

Toată lumea a auzit despre beneficiile ceaiului verde. Acesta are proprietăți antioxidante, hrănește tenul, ajută la slăbit și ne scapă de toxinele din organism.

Totuși, acest ceai-minune nu este recomandat pentru toată lumea. Persoanele care suferă de insuficiență cardiacă sau alte forme de cardiopatie ischemică nu trebuie să bea ceai verde pentru că acesta le-ar putea declanșa crize de inimă. De asemenea, este contraindicat dacă luați anticoncepționale orale, deoarece acestea pot prelungi perioada în care cafeina rămâne în organism. Nu toate pilulele contraceptive au efecte nedorite în combinație cu ceaiul verde, însă doar medicul poate stabili acest lucru.

Cum să mănânci echilibrat la serviciu?

Spuneți stop mîncărurilor cu sos

Dacă optați să mîncați la un restaurant în pauza de masă, evitați să aveți în farfurie feluri de mîncare cu sosuri grase. Optați mereu pentru salate sau feluri de mîncare ce conțin crudități, astfel încît să vă asigurați aportul zilnic de vitamine. Evitați brînzeturile grase și săriți peste desert, fiindcă acestea sînt greu de digerat, vă veți simți obosit. Glucidele neutralizează sucurile gastrice și digestia devine mai greoasă. De altfel, zahărul alb creează toxine în intestin, iar în exces, pe termen lung, poate duce la apariția unor maladii. Totodată, el are tendința de a crea aciditate, ceea ce duce la demineralizare, avînd drept consecință efecte secundare cum

ar fi căderea părului, dar și tenul va avea de suferit.

Mestecați, digerați

Chiar dacă mîncați la birou sau la restaurant, acordați cel puțin 20 de minute pauzei de masă. Mestecați bine alimentele și acordați-vă 10-15 minute suplimenta-

re pentru a vă destinde și a facilita digestia înainte de a vă apuca din nou de lucru.

Atenție la zahăr

Este ora 4 și vă este din nou foame? Optați pentru un fruct. Dacă vă este foame poate fi și din cauză că nu ați mîncat suficient la prînz.

Același fenomen se întîmplă și dimineața, dacă nu ați luat un mic dejun copios înainte de a pleca la serviciu. Cel mai adesea, la această masă întrebuițăm zahăr alb. Inconvenientul: zahărul trece direct în sînge și provoacă hiperglicemie. Corpul reacționează producînd insulină, aducînd nivelul de glucide la normal. Nivelul de glucide scade și ajungem din nou la hipoglicemie. Acest fenomen de yoyo obosește foarte mult organismul. Dacă nu știm ce ni se întîmplă avem tendința să mîncăm ceva dulce pentru a ne recăpăta forțele. Este un cerc vicios.

Beți apă

Încercați să nu mai beți cafeaua îndulcită dimineața și nu mai beți băuturi carbogazoase. Beți apă pe tot parcursul zilei, pentru a vă hidrata și pentru a elimina toxinele.

Ce spun poftele despre sănătatea ta

Nevoile bruște de a mîncă ceva anume pot să fie doar o stare de moment, însă la fel de bine pot să fie și un indiciu prin care organismul încearcă să ne avertizeze că ceva nu este în regulă.

În funcție de alimentul sau gustarea la care rîvnești, poftele pot avea rolul de a-ți atrage atenția asupra unei lipse în ceea ce privește aportul nutritiv.

Ți-e poftă de dulce

Dacă simți nevoia necontrolată de a mîncă dulciuri de orice tip, află că această poftă poate fi o consecință a fluctuării nivelului de zahăr din sînge. Să cazi pradă acestor poftte este cea mai mare greșală, pentru că nu va face decît să înrăutățească lucrurile. Deși pe moment îți potolește nevoia de dulce, nivelul de glucoză din sînge va scădea din nou brusc, ceea ce va da naștere altor poftte. Alege în schimb un fruct, este o alternativă sănătoasă și nu este o adevărată bombă în ceea ce privește aportul de zahăr. Pentru a evita astfel de poftte, încearcă să incluzi în alimentația ta mai multe fibre pentru a menține stabil nivelul de zahăr.

Ți-e poftă de ciocolată

Această poftă indică cel mai adesea un deficit de magneziu. Mulți nutriționiști estimează că un procent de pînă la 80% dintre oameni se confruntă cu această lipsă. Asta ar explica de ce mulți aleg să mîncească ciocolată. Deși conține un aport ridicat de antioxidanți, ciocolata are și o cantitate ridicată de zahăr, tocmai de aceea, este recomandat să optezi întotdeauna pentru ciocolată neagră cu un procent de cacao de pînă la 75% sau mai ridicat. În plus, încearcă să mînci mai multe alimente bogate în magneziu, precum nuci, semințe, pește și legume.

Ți-e poftă de sărat

Nevoia de a mîncă chipsuri sau popcorn, cel mai adesea, tră-

dează un nivel ridicat al stresului care își pune amprenta asupra glandelor suprarenale. Acestea se găsesc deasupra rinichilor și au rolul de a ne da energie și ne ajută să facem față stresului de orice fel. În acest caz, meditația și exercițiile de respirație se dovedesc a fi foarte eficiente. Cercetătorii de la University of Utah au descoperit că poți reduce hormonul de stres cu 25% dacă înainte de a da curs poftii îți controlezi respirația sau faci o scurtă meditație.

Ți-e poftă de carne roșie

Această poftă semnalează o deficiență de fier și majoritatea persoanelor simt nevoia de a mîncă un hamburger sau o friptură. Cele mai predispuse la deficiența de fier sînt femeile la menstruație, de aceea, le este recomandat să își modifice ușor alimentația în această perioadă și să consume mai multe leguminoase, fasole, prune, smochine și alte fructe uscate, acestea fiind o sursă ridicată de fier. Trebuie să fie însă atente și să nu exagereze, pentru că acestea sînt, pe de altă parte, bogate în zahăr și pot face ca eforturile tale de a slăbi să fie inutile.

Ți-e poftă de brînză

Ți-e poftă de brînză sau de preparate pe bază de lactate? Această poftă indică un deficit de acizi grași, care este destul de comun avînd în vedere că puțini oameni își asigură aportul necesar de Omega 3. Consumă în acest scop mai multe migdale, somon și semințe de in.

Cum să vii de hac poftelor

Multe dintre pofttele resimțite sînt de fapt semnale ale organismului prin care ne informează că este deshidrat. Facem însă greșală să le interpretăm eronat și să credem că ne este de fapt foame. Pentru a potoli pofttele, bea un pahar cu apă înainte de a le da curs. Așteaptă jumătate de oră, și dacă senzația de foame se va diminua, înseamnă că de fapt, nici nu îți era foame, ci sete. Astfel, îi vei oferi organismului exact ce are nevoie.

Caleidoscop

Cercetătorii au descoperit care este cel mai
periculos obiect din casă

Cuțitul din bucătărie este cel mai periculos obiect din casă, pentru că poate transmite mulți viruși. Concluzia aparține oamenilor de știință de la Universitatea din Georgia, care au efectuat experimente cu răzătoare și cuțite.

În urma testelor efectuate, s-a ajuns la concluzia că acestea sînt infectate cu virusul hepatitei A și norovirus.

Prin urmare, mai mult de jumătate dintre cuțite s-au dovedit a fi purtători ai virușilor. Cercetătorii au descoperit că nu contează ce tip de cuțit folosim în bucătărie și au avertizat că bucătăria este unul dintre cele mai murdare locuri din casă.

Pînă în prezent, studiile s-au axat mai mult pe transmiterea bacteriilor.

Studiu: Căsătoriile din interes sînt mai impor-
tante pentru bărbați

Căsătoriile din interes sînt mai importante pentru bărbați, decît pentru femei. Este concluzia unui studiu realizat de oamenii de știință din Marea Britanie. Astfel, părinții care au fete consideră că viitoarea siguranță financiară a acestora va depinde mai mult de educația și de cariera lor și mai puțin de averea viitorilor soți.

Autorii au stabilit că 38 la sută dintre părinții care au băieți cred că siguranța financiară a fiilor lor va depinde de averea viitoarelor neveste.

În schimb, doar 32 la sută dintre părinții care au fete cred că acestea trebuie să se mărite din motive financiare, întrucît femeile moderne pot să se descurce foarte bine în viață pe cont propriu. Aproape 80 la sută dintre ei consideră că educația, studiile superioare și o slujbă bună reprezintă elementele necesare pentru ca fetele lor să aibă o securitate financiară în viitor.

De ce e bine să visăm?

Ideea, potrivit căreia visele nu ar face decît să ne tulbure somnul e total greșită. Specialiștii spun că, dimpotrivă, e foarte bine pentru sănătatea noastră emoțională, și nu numai, să visăm... în somn. Iată doar cîteva motive.

- Visele dezvoltă memoria, susținînd procesul de învățare.

- Ele ne ajută să depășim mai ușor necazurile: cei ce nu visează trec mult mai greu peste pierderea unei persoane dragi, de exemplu.

- În vis găsești uneori soluții la problemele de peste zi.

- În vis modelăm realitatea așa cum vrem, anihilînd acțiunile care nu ne sînt pe plac.

- Și coșmarul e bun la ceva: ne ajută să ne descoperim temerile și astfel să ne cunoaștem mai bine.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL • Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 28/13 sp